

ledes det vil udvikle sig, skal jeg ikke her kunne sige. Men i det Hele taget, det Princip, som kommer til Anvendelse her: først at faae Noget, der har en væsentlig Betydning, men som kun indeholder det absolut Nødvendige og saa lade det Hensigtsmæssige, det Gode, Fortsættelsen staa hen til andre Tider, tror jeg er et meget sundt Princip; det er sundt, baade fordi man hurtigt faar Noget, man kan bruge, og fordi man faar det forholdsviis for en billig Penge. Jeg haaber, at mange ærede Medlemmer, som maaske have set lidt trist paa disse henimod 40 Mill. til Kjøbenhavns Befæstning, ville glæde sig over, at vi nu have faaet et virkeligt Forsvar, som kan bruges til at firkke sig med, for 14 Mill. Som sagt jeg tror, det er et heldigt Princip, og netop den Overbevisning, jeg har om, at det er et heldigt Princip saaledes at begynde med det strængt Nødvendige og derimod opjætte det, som kan være hensigtsmæssigt til Fuldenbelsen, har gjort, at jeg ogsaa har tænkt paa, om man ikke kunde anvende noget Lignende for Søbefæstningens Vedkommende. Det vil være de Herrer bekendt, at det Søfort, der er foreslaaet ved særlig forelagt Lovforslag, skulde koste 15 Mill. og Udførelsen tage 7 Aar. Det har nu maaske baade paa ærede Medlemmer her og ogsaa paa mig virket noget trykkende, baade den store Sum 15 Mill. og navnlig den lange Tid af 7 Aar, Udførelsen skulde tage. Det har derfor efter de Erfaringer, vi have gjort fra Landbefæstningen, været mig om at gjøre at faae undersøgt, om man ikke ogsaa for Søbefæstningens Vedkommende kunde anvende et lignende Princip. Uagtet der nu ikke foreligger en fuldstændig Beretning fra de Mænd, der ere satte til at undersøge Sagen, kan jeg dog nu allerede udtale, at jeg er aldeles overbevist om, at man vilde kunne udføre dette Arbejde akkurat paa samme delte Maade, som man nu har anvendt ved Kjøbenhavns Befæstning, saa at man kan komme bort foreløbig fra de 15 Mill. og de 7 Aar. Det er naturligviis vanskeligt for mig her at nævne bestemte Tal og bestemte Tidspunkter, men naar jeg skulde udtale mig derom, vil jeg dog sige, at hvis man indskrænker sig f. Ex. til at begynde med et Søfort som et aabent Batteri, saa kunde man til anden Tid sætte de Taarne paa, som ganstede ere heldige, som Fortsættelse deraf. At Landbefæstningen er greben an paa en heldig Maade, kan jeg af, hvad der nu er bygget. Saaledes vil man ogsaa nu i Løbet af 3 til 4 Aar kunne tilveiebringe et aabent Batteri og saa sætte Pantseret paa, som er paatænkt, og naturligviis kunde man derved vinde en tilsvarende Nedsættelse i Omkostningerne.

Hvor stor denne Nedsættelse kan blive, er det vanskeligt at sige, men jeg antager at der kan være Tale om en Reduktion af Summen med $\frac{2}{5}$, saaledes at man kom ned fra 15 Mill. til omtrent 9 Mill. Jeg har villet benytte denne Leilighed til at udtale dette, idet jeg har fundet mig foranlediget til stærkt at hævde, at det Princip, man har fulgt ved Landbefæstningen, er et sundt Princip, nemlig det, først at gjøre det absolut Nødvendige og senere efter Tid og Leilighed, efterom de politiske Forhold indad og udad medføre det, at gjøre Resten, saa at det kan naas, som vi maa stræbe hen til, at faae et fuldstændigt Værn for Fædrelandet baade mod Landsiden og Søfiden.

Falkensjerne: Det har jo utvivlsomt været meget interessant for de Medlemmer, der have hørt den ærede Krigsminister udtale sig i dette Dieblif, at høre denne Udtalelse. Den giver mig imidlertid Anledning til at rette det Spørgsmaal til den høitærede Minister, om dette Princip, som den ærede Minister lovpriste saa høit, og som er blevet bragt til Anvendelse overfor Kjøbenhavns Landbefæstning, ogsaa naar han nu søger at anvende det paa Søbefæstningen, skal forstaaes saaledes, at man vil tage Pengene paa den samme Maade, at dette Princip ikke blot skal forstaaes saaledes, at man laver noget Billigt og Hurtigt, men ogsaa saaledes, at man tager dette Billigt og Hurtigt uden Rigsdagens Bevilling, idet han saa haaber med Tiden at kunne faae Fortsættelsen deraf gennem Rigsdagens Bevilling. Jeg tror, at den høitærede Krigsministers Foredrag vilde vinde Interesse for dette Thing og den offentlige Mening, om den høitærede Minister vil meddele, om dette Princip, som han lovpriser i saa høit Toner, ogsaa strækker sig til Tilveiebringelsen af Midlerne.

Krigsministeren (Wahnsøn): Jeg skal dertil bemærke, at i de Udtalelser, jeg er fremkommet med, har jeg ikke haft i Sinde at udtale mig om Maaden, hvorpaa Pengene skulle tilveiebringes, om det skal ske provisorisk eller ei. Det laae udenfor min Betragtning. Det var, om jeg saa maa sige, kun en teknisk Udtalelse, jeg fremkom med, dette nemlig, at der først maa gjøres det absolut Nødvendige, og senere det Øvrige. Det direkte Spørgsmaal, som det ærede Medlem rettede til mig, kan jeg ikke indlade mig paa at komme nærmere ind paa. Jeg vil kun sige, at jeg haaber stadig, som jeg oftere har udtalt, at Folkethinget ikke har jagt sit endelige Ord med Hensyn til det Forslag om Søbefæstning, der foreligger. Grunden til,